

ผ้าขึ้นไทลื้อ

ชาวไทลื้อมีการแต่งกายที่โดดเด่นเป็น

เอกลักษณ์ หญิงไทลื้อจะต้องทอผ้า และ

ไทลื้อ

ไทลื้อ หรือ ไตลื้อ คือกลุ่มชาติพันธุ์ ไท หรือ ไต ถิ่นฐานเดิม ซึ่งได้แตกแขนงมากมาย และอพยพไปตามพื้นที่ต่าง ๆ บนแผ่นดินใหญ่ ของภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ มีการสันนิษฐานว่าถิ่นฐานโบราณ ดั้งเดิมของชาวไท น่าจะอยู่ในบริเวณมณฑลทางตอนใต้ของจีน ซึ่งมีทั้ง ลักษณะเป็นภูเขาสูงและเป็นที่ราบ ซึ่งมีประชากรของชุมชนชาวไท กระจัดกระจายอยู่ทั่วไป

ชาวไทลื้อมีวัฒนธรรมร่วมกับคนไทยที่ตั้งถิ่นฐานอยู่ทางใต้ลง มา ตั้งแต่ภาคเหนือของไทยลงมาถึงบริเวณลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งผู้ ปกครองเมืองนับถือพุทธศาสนา โดยเฉพาะอย่างยิ่งคติชาวไทลื้อใน มณฑลสิบสองปันนาที่รับพุทธศาสนาไปเป็นศาสนาหลัก โดยได้ ประสานกลมกลืนร่วมกับการนับถือผี วิญญาณในธรรมชาติ บรรพบุรุษ ทำให้เห็นว่ารากฐานทางวัฒนธรรมของชาวไทลื้อมีลักษณะใกล้เคียงกับ คนไทยกลุ่มอื่น ๆ ที่มีพุทธศาสนาเป็นพื้นฐาน ดังนั้นเมื่อชาวไทลื้อ อพยพเข้ามาในดินแดนของชาวไทยกลุ่มอื่น ๆ โดยเฉพาะในภาคเหนือ จึงไม่เป็นอุปสรรคหรือมีความแปลกแยกใด ๆ ต่อการผสมกลมกลืน ทางวัฒนธรรม

ศิลปวัฒนธรรมไทลื้อที่สำคัญ ๆ ได้แก่ วัดหนองบัว และวัด หนองแดง มีสถาปัตยกรรมและภาพจิตรกรรมไทลื้อที่หาดูได้ยาก ปัจจุบันกรมศิลปากรเข้าไปอนุรักษ์ไว้ ภาพจิตรกรรมของวัดภูมินทร์ ซึ่ง มีภาพจิตรกรรมที่โด่งดัง เรียกว่า กระซิบรักบรรลือโลก นอกจากนี้ ผ้า ทอลายน้าไหล หรือชื่อน้าไหล ชิ่นชาก่าน ชิ่นม่าน ของชาวไทลื้อยังได้ สร้างชื่อเสียงให้กับเมืงน่าน และกลายเป็นชุดพื้นเมืองประจำจังหวัด ผู้คนนิยมแต่งกายในงานบุญ หรือโอกาสงานสำคัญ ปัจจุบันการแต่ง กายแบบไทลื้อยังแพร่หลายไปในจังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย แพร่ ซึ่ง เรียกเหมารวมการแต่งกายแบบไทลื้อนี้ว่า การแต่งกายแบบล้านนา

ข้อมูลด้านสภาพทั่วไป

วิถีชีวิต ของไทลื้อ

การแต่งกายของไทลื้อ

ที่อยู่อาศัย ไทลื้อ

1. ข้อมูลด้านสภาพทั่วไป

ไทลื้อ เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลไท กลุ่มหนึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณภาคเหนือของประเทศไทย อีกกลุ่มหนึ่งอาศัยอยู่ในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือของเวียดนาม ภาคตะวันตกเฉียงใต้ของประเทศจีน และภาคเหนือของลาว ชาวไทลื้อในสิบสองพันนามีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกับไทยวนล้านนาในยุค “เก็บผักใส่ซ้า เก็บข้าใส่เมือง” ชาวไทลื้อจากสิบสองปันนาได้ถูกกวาดต้อนลงมาอยู่ในล้านนาจำนวนมากชาวไทลื้อนับถือศาสนาพุทธ และปฏิบัติตามจารีตประเพณีทางพุทธศาสนาเดิมชาวไทลื้อ มีถิ่นที่อยู่บริเวณเมืองลื้อ หลวง ต่อมาได้เคลื่อนย้ายลงมาอยู่บริเวณเมืองหนองแส หรือที่เรียกว่าขุนหมิงในปัจจุบัน แล้วย้ายลงมาสู่ลุ่มน้ำโขง สิบสอง ปันนาปัจจุบัน ประมาณศตวรรษที่ ๑๒ มีวีรบุรุษชาวไทลื้อชื่อ เจ้าเจียงหาญ ได้รวบรวมหัวเมืองต่าง ๆ ในสิบสองปันนา ปัจจุบันตั้งเป็นอาณาจักรแจ๋ลื้อ (เซอลี) โดยได้ตั้งศูนย์อำนาจการปกครองเอาไว้ที่หอค้าเชียงรุ่ง นาน ๗๕๐ ปี ต่อมาถึงสมัยเจ้าอินเมืองครองราชย์ ต่อมาในปี ค.ศ. ๑๕๗๙ - ๑๕๘๓ (พ.ศ. ๒๑๒๒ - ๒๑๒๖) ได้แบ่งเขตการปกครองเป็นสิบสองหัวเมือง แต่ละหัวเมืองให้มีที่ทำนา ๑,๐๐๐ ไร่ (เชื้อพันธุ์ข้าว) ต่อมาหนึ่งปี/หนึ่งหัวเมือง จึงเป็นที่มาจนถึงปัจจุบัน เมืองสิบสองปันนาได้แบ่ง

เขตการปกครองเอาไว้ ในอดีตชาวไทลื้ออาศัยอยู่สองฝั่งแม่น้ำโขง คือ ด้านตะวันออกและตะวันตกของแม่น้ำ มีเมืองต่าง ๆ ดังนี้

ห้าเมืองตะวันตก หกเมืองตะวันออก รวมเจียงฮุ้ง (เชียงรุ่ง) เป็น ๑๒ ปันนา และทั้ง ๑๒ ปันนานั้น ประกอบด้วยเมืองใหญ่น้อยต่าง ๆ เช่น

- ฝั่งตะวันตก : เมืองแซ่ เมืองหลวง เมืองหุน เมืองฮาย และเมืองมาง
- ฝั่งตะวันออก : เมืองล้า เมืองฮิง เมืองพง เมืองงาด์ เมืองอุเหนือและเมืองเชียงทอง

การขยายตัวของชาวไทลื้อสมัยเจ้าอินเมืองได้เข้าตีเมืองแกน เชียงตุง เชียงแสน และล้านช้าง กอบกู้บ้านเมืองให้เป็นปึกแผ่น พร้อมทั้งหัวเมืองไทลื้อเป็นสิบสองเขต เรียกว่า สิบสองปันนา และในยุคนี้มีการอพยพชาวไทลื้อบางส่วนเพื่อไปตั้งบ้านเรือนปกครองหัวเมืองประเทศราชเหล่า

นั้น จึงทำให้เกิดการกระจายตัวของชาวไทลื้อ ในลุ่มน้ำโขงตอนกลาง (รัฐฉานปัจจุบัน) อันประกอบด้วย เมืองยู้ เมืองยอง เมืองหลวง เมืองเชียงแขง เมืองเชียงลาบ เมืองเลน เมืองพะยาก เมืองไฮ เมืองโก และเมืองเชียงทอง (ล้านช้าง) เมืองแกน (เดียนเบียนฟู) ซึ่งบางเมืองในแถบนี้เป็นถิ่นที่อยู่ของชาวไทลื้ออยู่แล้ว เช่น อาณาจักรเชียงแขง ซึ่งประกอบด้วย เมืองเชียงแขง เมืองยู้ เมืองหลวย เมืองเชียงกก เมืองเชียงลาบ เมืองกลาง เมืองลอง เมืองอาน เมืองพูเลา เมืองเชียงดาว เมืองสิง เป็นต้น

ที่มา : สำนักศิลปะและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

<https://www.culture.cmru.ac.th>

สภาพภูมิอากาศ ฤดู อุณหภูมิ

สภาวะอากาศทั่วไป ลักษณะอากาศของจังหวัดเชียงใหม่ ขึ้นอยู่กับอิทธิพลของลมมรสุมที่พัดประจำ ฤดูกาล 2 ชนิด คือ ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดพามวลอากาศเย็นและแห้งจากประเทศจีนปกคลุม ประเทศไทยในช่วง ฤดูหนาว ทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีอากาศหนาวเย็นและแห้งทั่วไป กับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดพามวลอากาศชื้นจากทะเลและมหาสมุทรปกคลุมประเทศไทยในช่วงฤดูฝน ทำให้จังหวัดเชียงใหม่มีฝนตกทั่วไป

ฤดูกาลของจังหวัดเชียงใหม่ พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศของประเทศ แบ่งออกได้เป็น 3 ฤดูดังนี้ ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม มีอากาศร้อนอบอ้าวทั่วไป โดยเฉพาะในเดือนเมษายนเป็นเดือนที่มีอากาศร้อนอบอ้าวมากที่สุดในรอบปี

ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ พัดเข้าสู่ประเทศไทย อากาศจะเริ่มชุ่มชื้น และมีฝนตกชุกตั้งแต่ประมาณกลางเดือนพฤษภาคม เป็นต้นไป เดือนที่มีฝนตกมากที่สุดคือ เดือนสิงหาคม

ฤดูหนาว เริ่มประมาณกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย อากาศโดยทั่วไปจะหนาวเย็นและแห้ง อุณหภูมิจังหวัดเชียงใหม่ซึ่งอยู่ทางภาคเหนือตอนบน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขาสูงสลับซับซ้อนปกคลุม ทำให้มีอากาศหนาวเย็นในฤดูหนาว อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปี 26.2 องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย 32.5 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศร้อนที่สุดในเดือนเมษายน ส่วนฤดูหนาวมีอากาศหนาวเย็น อุณหภูมิต่ำสุดเฉลี่ย 21.3 องศาเซลเซียส โดยมีอากาศหนาวที่สุดในเดือนมกราคม

การตั้งถิ่นฐานและการกระจายตัวของประชากร

ภาพรวมของชุมชนไทลื้อสิบสองปันนาในจังหวัดเชียงใหม่ ในส่วนต่อจากนี้จะพยายามชี้ให้เห็นว่า “ชาวไทลื้อสิบสองปันนา” ซึ่งปัจจุบันอาศัยอยู่ในเชียงใหม่ และกลายเป็นพลเมืองไทย ถิ่นสัญชาติไทย จนแทบจะกลืน

กลายเป็นคนไทยไปแล้วนั้น มีที่มาที่ไปอย่างไร โดยจะพิจารณาจากชุมชนไทลื้อสิบสองปันนาที่มีประวัติศาสตร์ความเป็นมาชัดเจนและปัจจุบันกลายเป็นชุมชนเก่าแก่ของชาวไทลื้อในอำเภอแม่ฮ้อย จังหวัดเชียงใหม่

ที่มา : เชียงใหม่นิวส์พาเที่ยว “บ้านไทลื้อบ้านวังไผ่”

<https://www.chiangmainews.co.th>

บ้านไทลื้อบ้านวังไผ่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 8 ตำบลท่าตอน อำเภอแม่ฮ้อย จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้อพยพมาจากดินแดนสิบสองปันนา ทางตอนใต้ของประเทศจีน โดยมีนายแสงเปา เจริญพร เข้ามาอาศัยอยู่พร้อมครอบครัวเป็นกลุ่มแรกเมื่อปี พ.ศ.2520 เริ่มแรกมีจำนวนครัวเรือนอยู่เพียง 4 ครัวเรือน คำว่า **วังไผ่** มาจากภาษาไทลื้อแม่น้ำกกที่ไหลผ่านหมู่บ้าน ไผ่ คือ ต้นไผ่ที่ล้อมรอบหมู่บ้าน สภาพแวดล้อมเต็มไปด้วยป่าไผ่ และแม่น้ำไหลผ่าน พอหลังจากนั้นได้มีผู้อพยพเข้ามามากขึ้น จึงได้ก่อตั้งหมู่บ้านขึ้น ได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “**บ้านวังไผ่**” เมื่อปี พ.ศ.2527 โดยมี นายแสงเปา เจริญพร เป็นผู้นำชุมชนคนแรก

ที่มา : ชุมชนท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมไทลื้อบ้านวังไผ่

<https://www.dozzdiy.com>

ศิลปวัฒนธรรม

การปั่นฝ้ายทอผ้าไทลื้อ

การแต่งกายของไทลื้อ

สาธิตการทอผ้า

2.ศิลปวัฒนธรรม

การแต่งกาย

หญิงสาวชาวไทลื้อมีฝีมือด้านการทอผ้าเป็นอย่างยิ่ง เพราะได้รับการฝึกฝนมาจากแม่และญาติพี่น้องฝ่ายหญิง การออกแบบสร้างสรรค์ผ้าทอไทลื้อถือได้ว่าเป็นความวิจิตรพิสดาร โดยสามารถทำเป็นลวดลายต่าง ๆ ได้ด้วยเทคนิคการจก การขีด และเกาะล้วง เช่น ลายนาคร ลายหงส์ ลายปราสาท เป็นต้น ผ้าทอที่ทำขึ้นนั้นใช้สำหรับเป็นเครื่องนุ่งห่มของคนในครอบครัว รวมถึงเป็นเครื่องใช้จำพวกที่นอน หมอน ผ้าห่ม ฯลฯ ทั้งนี้หากต้องการทำบุญก็จะทอตุ่ง (ธง) หรือผ้าที่ใช้ในพุทธศาสนาถวายที่วัด สร้างกุศลให้ผู้หญิงแทนการบวชพระ การแต่งกายชุดไทลื้อ แสดงถึงเอกลักษณ์ของชาวไทลื้อ ดังนี้

การแต่งกายของไทลื้อ ชายและหญิง

ที่มา : <https://www.chiangraifocus.com/1663/>

ผู้ชาย : จะสวมเสื้อแขนยาวสีดำครามคล้ายเสื้อหม้อห้อม เสื้อคอตั้ง สมัยก่อนมีแถบผ้าจกลายขนาค ตกแต่งทั้งชายและหญิงจะมีผ้าโพกศีรษะ โดยผู้เฒ่าผู้แก่ชาวไทลื้อบางคนยังคงแต่งกายเช่นนี้ อยู่ การแต่งกายของผู้ชายชาวไทลื้อ คือ นุ่งกางเกงผ้าฝ้าย สีน้ำเงินเข้ม ที่แต่งอย่างคนเมืองก็มี

ผู้หญิง : จะสวมเสื้อปักลายดอก และนุ่งซิ่น หญิงไทลื้อสมัยก่อนจะโพกผ้าสีขาวบนหัว เป็นเสื้อรัดรูป สีดำคราม เอวลอย นุ่งซิ่น ทอด้วยเทคนิคเกาะหรือล้วง เรียกว่าลายน้ำไหล

ในปัจจุบันนี้การแต่งกายของชาวไทลื้อคล้ายกับชาวเหนือทั่วไป วัยรุ่นแต่งกายตามยุคตามสมัย

การแต่งกายของไทยลื้อ ชายและหญิง
ที่มา : <https://www.chiangraifocus.com/1663/>

ภาษา/วรรณกรรม

ဒ	တဲ	ဒီ	တဲ	ဝဲ	တဲ	ဝဲ	တဲ
ဂ	တဲ	ဂဲ	တဲ	င	တဲ	င	တဲ
ဌ	တဲ	ဝ	တဲ	ဋ	တဲ	ဋ	တဲ
ည	တဲ	င	တဲ	ဍ	တဲ	ဍ	တဲ
ဇ	တဲ	ဇ	တဲ	ဏ	တဲ	ဏ	တဲ
ဃ	တဲ	ဃ	တဲ	ဏ	တဲ	ဏ	တဲ
ဗ	တဲ	ဗ	တဲ	ဏ	တဲ	ဏ	တဲ
ပ	တဲ	ပ	တဲ	ဏ	တဲ	ဏ	တဲ

ภาษาที่มีตัวเขียน

3.ภาษา/วรรณกรรม

ชาวไทลื้อมีภาษาพูดและภาษาเขียนเป็นของตัวเอง เช่นเดียวกับกลุ่มชาติพันธุ์อื่น ๆ ภาษาไทลื้อจัดอยู่ในกลุ่มภาษาตระกูลไท (ไต) ลักษณะเด่นของภาษาไทลื้อคือ การเปลี่ยนแปลงเสียงสระภายในคำโดยการเปลี่ยนระดับของลิ้น ภาษาพูดของชาวไทลื้อนั้น เสียงบางเสียงจะแตกต่างไปจากภาษาไทยวน เช่น สระเอีย เป็น เอ เช่น เมีย เป็น เม สระอัว เป็น โอ เช่น ผัว เป็น โผ สระเอือ เป็น เออ เช่น กลือ เป็น เกอ เสียงวรรณยุกต์ของไทลื้อมี 6 เสียง เหมือนภาษาไทยวนแต่มีลักษณะแตกต่างไป คำศัพท์ที่ใช้ในภาษาไทลื้อมักเป็นภาษาถิ่นตระกูลไทหรือคำศัพท์ไทดั้งเดิมเป็นส่วนใหญ่ ไม่มีความหมายซับซ้อนมากนัก

ภาษาที่มีตัวเขียนไทย

ที่มา : <https://www.chiangraifocus.com/1663/>

ภาษาที่มีตัวเขียน

คำารเรียนภาษาไทลื้อใหม่ ในสิบสองปันนา ไม่แยกเป็นพยัญชนะ
เดี่ยว พยัญชนะควบกล้ำ เหมือนคำารภาษาไทย แต่ถือเป็น
พยัญชนะต้น ๔๒ ตัว จัดเป็นเสียงสูง—เสียงต่ำ ๒๑ คู่ ไปเลย

เสียงสูง		เสียงต่ำ		เสียงสูง		เสียงต่ำ	
ค	กะ	ก	กัะ	ฅ	คะ	ข	คะ
ฅ	ขะ	ง	กัะ	ฉ	ฝะ	ฅ	ฟะ
ง	หะ	จ	งะ	ช	หะ	จ	มะ
จ	จะ	ฉ	จัะ	ช	หะ	ฉ	ยะ
ฉ	สะ	ช	ชัะ	ฅ	หะ	ฅ	ลัะ
ค	คะ	ก	กัะ	ฅ	หะ	ข	วะ
ฅ	คะ	ง	กัะ	ฉ	หะ	จ	ฮะ
ง	คะ	จ	งะ	ช	อะ	จ	ฮัะ
ฅ	หนะ	ฉ	นัะ	ฅ	กวะ	ฅ	กั๊วะ
ก	บะ	ค	ปัะ	ฅ	ขวะ	ฅ	กั๊วะ
ป	ปะ	ฅ	ปัะ				

ตัวเขียนพิเศษ

ฬ = ๑๑๑ /แล/

ฬ = ๑๑๑๑๑ /แล้ว/

ตัวเลข

ไทลื้อใหม่ ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐

ไทลื้อเก่า ๐ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๐

เลขหนึ่ง ถ้าอยู่โดด ๆ ทั้งไทลื้อและไทเขิน เขียนเป็น ๑

เลข ห้า และ เจ็ด นั้น รอยหยักไม่ใช่ปัญหาสำคัญ เวลาเขียนหวัค
อาจเขียนเร็วจนไม่มีรอยหยัก ก็ได้

เลขแปด ไทลื้อใหม่ เปลี่ยนเป็น ๘

เครื่องหมายวรรณยุกต์ มี ๒ รูป วางไว้ท้ายคำ

๑ เกือบเท่า ไม้เอก เขียนคล้ายเลข ๑

๒ เกือบเท่า ไม้โท เขียนคล้ายตัว e /อี/

อักษรสูง — คำ ที่คู่กัน จึงผันเสียงวรรณยุกต์ได้ทั้ง ๖ เสียง เช่น

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖
 ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖
 /อา/ /อา/ /อา/ /อา/ /อา/ /อา/

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖
 ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖
 /ว้าย/ /หว้าย/ /ว้าย/ /หว้าย/ /ว้าย/ /หว้าย/

๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖
 ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖
 /นัน/ /นัน/ /นัน/ /นัน/ /นัน/ /นัน/

(เสียงที่ ๓ และ ๔ ทั้งคู่คล้ายกัน แต่ทางภาษาศาสตร์ว่าเป็นคนละเสียง)

วรรณกรรมพื้นบ้าน

“ลึงกาสิบโ” หรือ รามเกียรติ์ ฉบับไทลื้อ ซึ่งให้แง่คิดความชั่วร้ายต้องพ่ายกับความดี โดยมี “อินปัน” ตัวละครเอกหนุ่มน้อยชาวไทลื้อที่ยึดมั่นทำความดีกลับสามารถหยิบธนูดวงใจขึ้นมาได้อย่างง่ายดาย ขณะที่ “กุมมจัก” ตัวร้ายในละครไม่สามารถหยิบธนูดวงใจขึ้นมาได้ ทั้งที่ท้าวมหาพรหมผู้เป็นพ่อได้เตือนสติให้ตั้งตนอยู่ในศีลธรรม ซึ่งเรื่องราวเกิดขึ้นในยุคที่มีการต่อสู้แย่งชิงของหลายฝ่ายที่หวังครอบครองธนูในดวงใจ

หนังสือลึงกาสิบโวรรณกรรมไทลื้อ

ที่มา: <https://web.facebook.com/111230210401692/posts/141179977406715>

ภูมิปัญญา และปราชญ์ชาวบ้าน

ไหมหัวหมู

ซิ่นลายน้ำไหล

ส้อมไก่

4. ภูมิปัญญา และปราชญ์ชาวบ้าน

ภูมิปัญญา

การทอผ้า

การทอผ้า

เป็นเอกลักษณ์ของชาวไทย

ลื้อ คือ ผ้าซิ่นของผู้หญิงไทลื้อที่เรียกว่า ซิ่นตา ซึ่งเป็นผ้าซิ่นที่มีสองตะเข็บ มีลักษณะโครงสร้างประกอบด้วยสามส่วน คือ หัวซิ่นสีแดง ตัวซิ่นลายขวางหลากสีต่อตีนซิ่นสีดำ ความเด่น จะอยู่ที่ตัวซิ่นซึ่งมีริ้วลายขวางสลับสีสดใส และตรงช่วงกลางมีลวดลายที่ทอด้วยเทคนิค ชิด จก เกาะ ชิดหรือ ล้วง เป็นลวดลายต่าง ๆ ทั้งรูปพรรณพฤกษา รูปสัตว์ในวรรณคดี และลวดลายเรขาคณิต เอกลักษณ์การทอผ้าที่เป็นสุดยอดของชาวไทยลื้อ คือ การทอผ้าด้วยเทคนิคเกาะ หรือ ล้วง (Tapestry Weaving) หรือเป็นที่รู้จักกันว่า ลายนํ้าไหล ชาวไทลื้อยังทอผ้าชนิดอื่น ๆ ด้วย เช่น ตุ่ง และผ้าหลบ เป็นต้น การทอผ้า เรียกกันว่า ซิ่นลายนํ้าไหล

ชิ้นลายน้ำไหล

ที่มา: <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynlMReA>

เครื่องจักสาน

1. ข้อง หรือไซหัวหมู ไซหัวหมูมีขนาดความยาว 71 เซนติเมตร ความกว้าง 288 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 14 เซนติเมตร เป็นเครื่องมือดักปลาชนิดหนึ่งทางภาคเหนือ ทำด้วยไม้ไผ่ นำมาเหลาเป็นซี่กลมขนาดเล็ก โดยส่วนมากจะนิยมดักปลาในช่วงฤดูฝน

ไซหัวหมู

ที่มา: <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynlMReA>

2. ที่ห้อยไห / ที่แขวนไห

ที่ห้อยไหชิ้นนี้ มีลักษณะเป็นโครงไม้สานคล้ายห่วงไว้แขวนหรือห้อยกับคานไม้ ขดไม้เป็นวงกลม สำหรับเป็นฐานไว้ห้อยไหหรือหม้อ เป็นอุปกรณ์ไว้ใช้สำหรับไว้ห้อยหม้อหรือไห

ที่ห้อยไห-ที่แขวนไห

ที่มา: <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynlMReA>

3. ฝาชี / ฝาปิดข้าว

ฝาชีหรือฝาปิดข้าว ทำจากไม้ไผ่สานขึ้นเป็นรูปทรงสามเหลี่ยม มีหูจับด้านบน ใช้สำหรับปิดภาชนะ
นึ่งข้าว ฝาปิดข้าวนี้มีขนาดความสูง 13 เซนติเมตร ความกว้าง 27 เซนติเมตร เส้นผ่านศูนย์กลาง 13.5
เซนติเมตร

ฝาชี

ที่มา : <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynlMReA>

4. สุ่มไก่ หรือคอกไก่ ในภาษาไทยเรียกว่า แห็บไก่ ทำขึ้นมาจากไม้ไผ่ ลักษณะของแห็บไก่มีลักษณะเป็นทรงกลม ข้างบนมีช่องสำหรับใส่ไก่ และมีฝาปิดเพื่อป้องกันไก่หนีออก ทำมาจากไม้ไผ่สานซึ่งแล้วแต่ขนาดที่ต้องการ สำหรับแห็บไก่นี้มีขนาดปานกลาง โดยมีความสูง 42 เซนติเมตร ความกว้าง 44 เซนติเมตร

ภาพที่ 20 สุ่มไก่

ที่มา : <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynIMReA>

ประเพณี/พิธีกรรม/งานเทศกาล

ประเพณีการบวชของไทลื้อ

พิธีแต่งงานชนเผ่าพื้นเมืองไทลื้อ

ประเพณีการบวชของไทลื้อ

5. ประเพณี/พิธีกรรม/งานเทศกาล

ประเพณีการบวชของไทลื้อ

ประเพณี ปอยส่างลองหรือบวชลูกแก้ว ของชาวไทใหญ่ ไทลื้อ และไทเขิน ซึ่งชื่อจะเรียกต่างกัน และมีขั้นตอนใน พิธีกรรมแตกต่างกันออกไป ประเพณีปอยส่างลองหรือบวชลูกแก้วนั้น ถือว่าเป็นการบรรพชาที่เป็นเอกลักษณ์อันโดดเด่นของ ชาวไทใหญ่ ไทลื้อ และไทเขิน เป็นพิธีการเตรียมตัวก่อนการบรรพชา โดยสมมติเหตุการณ์ให้เหมือนกับการบวชของพระโอรสจิตตะมังชา ซึ่งเป็นพระโอรสของกษัตริย์พระองค์หนึ่งในสมัยพุทธกาล เมื่อพระโอรสทรงมีพระชนมายุได้ 10 ชันษา พระชนกซึ่งมีความเลื่อมใสในพระพุทธศาสนาอย่าง แร่งกล้า มีพระประสงค์ที่จะให้พระโอรสผนวชเป็นสามเณร แต่ก็มีได้บังคับแต่ประการใด เมื่อเป็นพระราชประสงค์ของพระชนก โอรสจิตตะมังชาก็มิได้ขัด เพราะว่าพระองค์เองก็มีพระทัยอยากจะผนวชอยู่แล้ว การตัดสินใจพระทัยออกผนวชของพระโอรสยังความปลาบปลื้มแก่พระชนก ทำให้เกิดความปิติยินดีในบุญกุศลครั้งนี้อย่างยิ่ง พระชนกจึงให้มีการจัดงานเฉลิมฉลองขึ้นอย่างยิ่งใหญ่ถึงเจ็ดวันเจ็ดคืน โดยให้โอรสแต่งองค์อย่างเต็มยศให้สมกับที่เป็นองค์พระยุพราช จากนั้นจึงได้จัดขบวนแห่พระโอรสที่แต่งองค์แบบเต็มยศไปผนวชกับพระพุทธรองค์ ครั้นเมื่อผนวชแล้ว โอรสจิตตะมังชาก็ได้รับฉายาใหม่ว่าจิตตะมาเถ ถวายผนวชอยู่นานจนมีพระชันษาครบที่จะเป็นพระภิกษุ เมื่อกาลเวลาผ่านไป จิตตะมาเถก็ได้สำแดงบุญบารมีจนเป็นที่ประจักษ์ และการผนวชของท่านได้เป็นต้นแบบของการบรรพชาของชาวไทใหญ่จนกลายเป็นประเพณีที่สำคัญที่สุด ประเพณีปอยส่างลองหรือลูกแก้ว เป็นพิธีกรรมหนึ่งที่สะท้อนถึงศรัทธาความเชื่อมั่นทางศาสนาของชาวไทใหญ่ ไทลื้อ และไทเขิน วัตถุประสงค์สำคัญของพิธีกรรมคือ การสร้างศาสนบุคคลเพื่อสืบทอดพระพุทธศาสนา ถือว่าเป็นประเพณีที่ยิ่งใหญ่ที่สุดอีกประเพณีหนึ่ง ความโดดเด่นที่เป็นเอกลักษณ์นี้ เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยวจากหลาย ๆ ที่

มัคทายกก็จะเป็นผู้นำเข้าสู่วิธีกรรมทางศาสนาโดยการกราบพระรัตนตรัย ขอสมათานศีล 5 ต่อพระสงฆ์ จากนั้นส่างลองก็กล่าวคำวันทาน้อยวันทาหลวง อะหัง ภันเตฯ กล่าวบวช ขอศีล 10 ตามลำดับ จนกระทั่งพระสงฆ์ตั้งชื่อให้ส่างลอง เช่น เด็กชายแสง พระสงฆ์จะตั้งชื่อให้ว่า สามเณรแสง จนครบ คนสุดท้ายเพื่อให้ส่างลองได้รู้สถานะตัวเองว่าตอนนี้ตัวเองได้บวชเป็นสามเณรอย่างบริบูรณ์ในพระพุทธศาสนา โดยตามประเพณีความเชื่อแล้วภายในสามวันต้องอยู่แต่ในภายบริเวณของวัดห้ามออกนอกเขตบริเวณวัด จนกว่าจะครบสามวัน ถึงจะออกนอกบริเวณวัดได้ตามปกติ ความเชื่อของประชาชนที่มีต่อปอยส่างลอง สามารถสรุปได้ว่า ประชาชนเชื่อว่าการที่เอาลูกหลาน เข้าบวชในพระพุทธศาสนานั้น จะมีอานิสงส์มากแก่พ่อแม่ของตนเอง หลังจากที่พ่อแม่ได้จากโลกนี้ไปแล้ว ยัง สามารถเกาะชายผ้าเหลืองขึ้นสวรรค์ได้ และประการที่สำคัญเพื่อบวชตามประเพณีของชาวพุทธ ศึกษา

เล่าเรียนหนังสือธรรมของพระพุทธเจ้า และสามารถเทศนาสั่งสอนโปรด ญาติโยม เผยแผ่และสืบทอดอายุ พระพุทธศาสนาได้โดยผู้ที่เข้ามาบวชนั้น ตามหลักพระพุทธศาสนาไม่ได้กำหนดอายุผู้ที่เข้ามาบวชอย่าง ชัดเจน แต่ตามประเพณีและความที่เหมาะสมแล้ว ผู้ที่จะเข้ามาบวชนั้นเด็กต้องบรรลุนิติภาวะได้โดยตนเองส่วน หนึ่ง แต่ส่วนมากจะนิยมบวชตั้งอายุ 10 ปีขึ้นไป โดยส่วนมากพระอุปัชฌาย์จะเป็นผู้พิจารณาให้ อนุญาติบวชเอง ตามสมควร

ประเพณีการบวชของไทย

ที่มา : <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynIMReA>

ประเพณีการบวชของไทลื้อ

ที่มา : <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynIMReA>

ประเพณีการบวชของไทลื้อ

ที่มา : <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynIMReA>

พิธีแต่งงานชนเผ่าพื้นเมืองไทลื้อ

ความงดงามของวัฒนธรรมประเพณีงานแต่งงานของชาวไทลื้อ แม้อยุคสมัยจะเปลี่ยนไป หนุ่มสาวใช้ชีวิตตามวิถีคนเมือง แต่เมื่อถึงเวลามีคู่ครองบรรดาหนุ่มสาวชาวไทลื้อ ก็ยังคงสืบสานประเพณีการแต่งงานแบบดั้งเดิมเอาไว้

“ลื้อ” เป็นกลุ่มชาติพันธุ์ที่พูดภาษาตระกูลไท คือ “ไทลื้อ” หรือ “ไตลื้อ” มีถิ่นฐานดั้งเดิมอยู่ในเขตสิบสองปันนา สำหรับประเทศไทยชาวไทลื้อได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานตามหัวเมืองต่าง ๆ ในภาคเหนือตอนบนในจังหวัดเชียงราย พะเยา น่าน แพร่ ลำปาง ลำพูน และ เชียงใหม่ แม้อยุคสมัยจะเปลี่ยนไป แต่ลูกหลานชาวไทลื้อก็ยังคงไม่ลืมรากเหง้าและวัฒนธรรมประเพณี ที่บรรพบุรุษได้สืบทอดต่อกันมาช้านาน เมื่อตัดสินใจจะมีคู่ครอง ก็เลือกที่จะจัดงานแต่งงานแบบฉบับของชาวไทลื้อ ผู้ที่มาร่วมงานแต่งงานก็แต่งตัวตามประเพณี ผู้หญิงจะสวมเสื้อแขนยาวสีดำ หรือสีน้ำเงิน ที่เรียกว่า “เสื้อปัก” นุ่งผ้าถุง โปกศีระชะด้วยผ้าฝ้ายสีขาวหรือสีชมพู ส่วนผู้ชายใส่เสื้อแขนยาว สวมเสื้อกั๊กปักลวดลาย สวมกางเกงม่อฮ่อมชายาว โปกศีระชะด้วยผ้าฝ้ายสีขาวหรือชมพู และ สะพายถุงย่าม

ขั้นตอนสำคัญที่สุดของพิธีแต่งงาน พ่อแม่ของฝ่ายหญิงต้องมาที่บ้านฝ่ายชาย เพื่อบอกกล่าวขอลูกเขยจากพ่อแม่ฝ่ายของชายเสียก่อน เพราะหากพ่อแม่ฝ่ายชายไม่ยอมยกลูกชายให้ หนุ่มสาวก็ไม่สามารถแต่งงานกัน ฝ่ายชายตอบตกลงก็จะตั้งขบวนแห่ขย โดยมีขบวนช่างฟ้อนและช่างสะล้อซอซึง บรรเลงดนตรีประกอบการรำรำแบบไทลื้อ ไปยังเรือนของเจ้าสาว ก่อนจูบมือกันเข้าสู่เรือนหอ จากนั้นเป็นพิธีบายศรีสู่ขวัญ โดยผู้ทำพิธีจะบอกกล่าวบรรพบุรุษขอให้คุ้มครองให้บ่าวสาวครองเรือนอยู่กันอย่างร่มเย็นเป็นสุข ไม่มีการรดน้ำสังข์ ในพิธีแต่งงานจะประดับและตกแต่งด้วยตุ่ง 12 ราศี ตุ่งลื้อ คือ สัญลักษณ์ที่นำมาซึ่งความร่มเย็นเป็นสุข ความเจริญรุ่งเรือง ส่วนตุ่งซัย เป็นการปลูกฝังให้ลูกหลานแสดงความเคารพต่อบรรพบุรุษ พ่อแม่ และผู้ใหญ่ นับเป็นสิ่งที่งดงามและทำให้ชุมชนชาวไทลื้อยังคงเหนียวแน่นมาจนถึงทุกวันนี้

พิธีแต่งงานชนเผ่าพื้นเมืองไทลื้อ

ที่มา : <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynIMReA>

พิธีแต่งงานชนเผ่าพื้นเมืองไทลื้อ

ที่มา : <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynIMReA>

พิธีแต่งงานชนเผ่าพื้นเมืองไทลื้อ

ที่มา : <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynIMReA>

ภาพที่ 26 พิธีแต่งงานชนเผ่าพื้นเมืองไทลื้อ3

ที่มา : <https://travel.trueid.net/detail/MAJRRynIMReA>

การเลือกคู่ครอง

ชาวไทลื้อเมื่ออายุย่างเข้าสู่วัยหนุ่มสาว จะมีสิทธิเสรีภาพในการเลือกคู่ครอง ชีวิตคู่จะเริ่มจากประเพณี แอ่วสาว กล่าวคือ พอถึงยามค่ำคืนบรรดาชายหนุ่มจะไปปลุกสาวที่ตนชอบพอลงถึงหัวนอน หากสาวพอใจก็จะออกมาพูดคุยกันที่ชานบ้าน ถ้าเป็นยามฤดูหนาวบรรดาสาว ๆ จะนัดเพื่อนสาวละแวกบ้านใกล้เรือนเคียงมาลงช่วง ปั่นฝ้ายรอบ ๆ กองไฟบริเวณลานบ้าน หนุ่มลื้อก็จะชวนกันมาแอ่วสาวปั่นฝ้ายกลุ่ม ๆ ในระหว่างเดินทางหรือขณะพูดคุยกับสาว ๆ ก็จะมีขันน้ำเคล้าเสียงปี่ในเชิงเกี่ยวพาราสีโต้ตอบกันไปเรียกว่า “ขับลื้อ” การขับลื้อเป็นการขับร้องประกอบเครื่องดนตรีที่เรียกว่า ปี่ลื้อ คนขับร้องเรียกว่า ช่างขับ คนเป่าปี่เรียกว่า ช่างปี่ การขับมีความสำคัญต่อคนชั้นสามัญชน พระมหากษัตริย์ และความเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตในการทำงาน การสังสรรค์ งานบุญหรือประเพณีที่ต้องมีการขับลื้อเป็นส่วนประกอบ พอถึงยามดึกต่างก็แยกกันกลับบ้าน โดยมีชายหนุ่มที่รักใคร่ชอบพอสวยลือฝ้ายไปส่งถึงเรือน แล้วผู้สาวก็จะเชิญชวนหนุ่มขึ้นไปคุยกันต่อบนเรือน จนกระทั่งเลยสองยามอาจถึงสามนาฬิกาของวันใหม่จึงร่ำลากลับ เมื่อต่างฝ่ายรักใคร่จริงใจต่อกันแล้วก็จะบอกให้พ่อแม่ทราบ เพื่อขอความเห็นชอบและนัดเจรจาสู่ขอ

ประเพณีแ้วสาวของไทลื้อสมัยก่อน

ตามธรรมเนียมของชาวไทลื้อนั้น ก่อนการสู่ขอ พ่อแม่จะไปหาผู้รู้หรือปราชญ์ชาวบ้านช่วยพิจารณาชะตาของหนุ่มสาวเรียกว่า ทำพิธีไขว่ หมายถึง การสืบถึงประวัติการสืบสายโลหิตของทั้งสองฝ่าย ถ้าหากเป็นญาติใกล้ชิดชะตาจะขวางกัน แต่งงานกันไม่ได้ หากฝ่าฝืนจะเกิดภัยพิบัติแก่พ่อแม่หรือญาติผู้ใหญ่ เช่น ปู่ ย่า ตา ยาย อาจเป็นอัมพาตหรือมีเหตุร้ายเกิดขึ้นกับบุคคลเหล่านั้น ถือว่าเป็นข้อห้ามสำคัญซึ่งเป็นจารีตของสังคมไทลื้อ เมื่อฝ่ายชายได้รับความยินยอมจากพ่อแม่แล้วก็จะมอบหน้าที่ให้ “พ่อใช้” ซึ่งโดยปกติจะเป็นญาติหรือ นายบ้าน พร้อมญาติผู้ใหญ่อีกคนหนึ่งไปเจรจาสู่ขอ พิธีสู่ขอใช้ขันห้า คือ พาน มีดอกไม้และรูป 5 คู่ หมากพลู ในการเจรจาสู่ขอจะกล่าวเป็นคำกลอนที่คล้องจองกัน ฝ่ายหญิงอาจตอบตกลงหรือเจรจาถามความสมัครใจของลูกสาวก่อน โดยจะให้พ่อใช้ฝ่ายหญิงไปแจ้งข่าวภายหลัง

กินตองน้อย เมื่อทั้งสองฝ่ายตกลงเป็นเอกภาพกันดีแล้วก็จะนัดวันหมั้น ซึ่งเรียกว่า กินตองน้อย ในวันกินตองน้อย ฝ่ายหญิงจะฆ่าหมู 1 ตัว และไก่อีกจำนวนหนึ่ง จัดสำหรับอาหารเลี้ยงต้อนรับญาติผู้ใหญ่ของฝ่ายชาย ส่วนฝ่ายชายจะมอบกำไลเรียกว่า ปลอกแขนขวัญ น้ำหนักเงิน 2 หนัก 5 ปี ให้แก่คู่หมั้น ถ้าหากคู่หมั้นมีพี่ชายหรือพี่สาวที่ยังเป็นโสดจะต้องเตรียมอีก 2 หนัก 5 ปี ใส่พานไปมอบให้เพื่อ “ชมขวัญอ้ายเอื้อย” ภายหลังพิธีหมั้นแล้วฝ่ายชายจะอยู่ในฐานะเป็น เขยพราง คือ อยู่ไปพลางก่อน หลังจากนั้นก็ทำพิธีเช่นไหว้บอกเทวดาเรือน (ผีเรือน) เขยพรางจะอยู่ในฐานะเป็น คนสองเรือน สามารถไปมาหาสู่บนอนค้างคืนได้เพื่อช่วยการงานที่บ้านฝ่ายหญิง แต่ยังไม่พิธีหลับนอนด้วยกัน ในระหว่างนั้นชายจะไม่ไปเกี่ยวพาราสีหญิงอื่น ส่วนหญิงก็จะไม่ไปลงช่วงปั่นเหมือนแต่ก่อน ทั้งจะตั้งใจเก็บหอมรอมริบเพื่อสร้างฐานะครอบครัวเตรียมกายเตรียมใจที่จะเข้าสู่พิธีแต่งงาน เรียกว่า สู่ขวัญโอม ซึ่งเขยพรางจะเปลี่ยนสถานภาพเป็นเขยสู่ เพื่ออยู่กินกันฉันสามีภรรยาต่อไปตามปกติ ระยะเวลาจากเขยพรางไปหาเขยสู่จะกินเวลา 3 เดือน ถึง 1 ปี

กินแขกแต่งงาน เป็นพิธีแต่งงานของเผ่าลื้อ นิยมทำกันหลังเทศกาลออกพรรษา คือ เดือนเกียง หรือเดือนยี่ คือราวเดือนพฤศจิกายนหรือธันวาคมเป็นต้นไป นิยมทำในเดือนคู่ โดยให้พระสงฆ์หรือผู้รู้ในหมู่บ้านเลือกหม้อในวันดีให้เป็นสิริมงคลแก่คู่บ่าวสาว พิธีกินตองของเผ่าลื้อจะที่บ้านของฝ่ายหญิง โดยให้ทั้งสองฝ่ายรับผิดชอบค่าใช้จ่ายร่วมกัน ส่วนที่นอนหมอนมุ้งฝ่ายหญิงจะจัดหาหรือทำเองเตรียมไว้เมื่ออยู่ในวัยสาว โดยปกติ

งานวันที่ฝ่ายหญิงจัดเตรียมสิ่งของเครื่องใช้และอาหารบางอย่างไว้ล่วงหน้าเพื่อเลี้ยงแขกในวันรุ่งขึ้น วันที่สองเป็นวัน “กินตอง” จะมีแขกซึ่งเป็นญาติของฝ่ายชายและฝ่ายหญิงรวมทั้งชาวบ้านมาร่วมจำนวนมาก

พิธีกินตองเริ่มจากพิธีแห่เขยไปสู่เรือนเจ้าสาว เมื่อถึงหัวบันไดจะมีหญิงผู้หนึ่งที่เป็นกุลสตรีของหมู่บ้านเรียกว่า แม่คนดี รีบ เอาถุงเงิน จ้าว (ดาบ) และมีดอ้อม (มีดเหน็บ) จากเจ้าบ่าว นำไปมอบให้ญาติผู้ใหญ่ของเจ้าสาว แล้วเข้าพิธีบายศรีเรียกว่า “สู่ขวัญโอม” ในพิธีสู่ขวัญโอมจะมีญาติผู้ใหญ่ของทั้งสองฝ่ายมาผูกข้อมืออวยพรให้แก่คู่ สมรส หลังจากนั้นก็จะแห่สะใภ้มายังเรือนฝ่ายชาย ทำพิธีเซ่นไหว้เทวดาเรือนเพื่อขอรับเอาเขยไปอยู่เรือนของตน ในขณะเดียวกันญาติของฝ่ายชายก็จะทำพิธีสู่ขวัญรับสะใภ้ใหม่เพื่อเป็นสิริมงคลแก่เจ้าสาวตามครรลองประเพณีของลื้อที่เคยปฏิบัติสืบต่อกันมา เขยสู่จะอาศัยอยู่กับพ่อตาแม่ยาย 3 ปี แล้วจึงแต่งงานกลับคืนไปอยู่เรือนพ่อแม่สามีอีก 3 ปี เรียกว่า “สามปีไป สามปีป้อก” ในพิธีแต่งงานกลับคืน จะมีการฆ่าหมู 1 ตัว ไก่ อีกจำนวนหนึ่งทำพิธีสู่ขวัญและเงินสินสอดอีก 15 หมัน ก่อนจะลงจากเรือน ก็ทำพิธีบอกกล่าวเทวดาเรือนเพื่อไปอยู่กับพ่อแม่ของสามีจนครบ 3 ปี จึงจะปลูกเรือนหลังใหม่ได้เพื่อแยกสร้างครอบครัว

ศาสนาและความเชื่อ

การทรงผีหม้อหนึ่ง

การนับถือผี

พิธีบวงสรวงเสื่อบ้านเสื่อเมือง

6. ศาสนาและความเชื่อ

การนับถือผี

ระบบความเชื่อและศาสนาดั้งเดิมของไทยคือ มีพิธีไหว้ผีเรือน ผีตระกูล พิธีบูชาย่าขวัญข้าว มีพิธีไหว้
ใจบ้าน-ใจเมือง พิธีบวงสรวงเสื่อบ้านเสื่อเมือง พิธีบูชาศรีสู่ขวัญ พิธีสืบทอด โดยชาวไทลื้อมีความเชื่อเรื่องผี โดยเฉพาะผีบ้านผีเรือน ผีเจ้านาย ผีอารักษ์ ข้อห้ามสำหรับแขก หรือบุคคลที่ไม่ได้นับถือบรรพบุรุษเดียวกัน คือ ห้าม
บุคคลที่นับถือผีต่างกัน หรือแขกที่มาเยี่ยมเข้าไปห้องนอนของเจ้าบ้านโดยเด็ดขาด เพราะห้องนอนจะเป็นที่สถิต
ของผีครูและผีเรือน

ผีเจ้าเมือง ทำหน้าที่ดูแลปกป้องรักษาบ้านเมือง โดยหากมีเหตุการณ์ไม่ปกติ ต้องบวงสรวงด้วยวัว
ควาย หมู เป็ด ไก่ ข้อห้ามคือ ห้ามผู้หญิงเข้าเขตบวงสรวงนี้โดยเด็ดขาด

ผีเรือน ซึ่งมีทั้งผีเรือนฝ่ายพ่อ และฝ่ายแม่ การสืบผืนั้นผู้หญิงจะทำหน้าที่ผีเรือน คือต้องทำหน้าที่ต่อกับ
เช่นไหว้ไม่ให้ขาด การบวงสรวงผีเรือนจะกระทำหลังจากบวงสรวงผีเจ้าเมือง การบวงสรวงด้วยไก่สีดำ และ
ไข่ไก่ ฝ่าย เทียนเหลือง หรือซีผึ้ง ผู้หญิงจะเป็นคนกระทำ

ผีเตาไฟ และผีหม้อหนึ่ง มีหน้าที่ดูแลรักษาบ้านเรือนไม่ให้เกิดไฟไหม้ และอาหารเป็นพิษ อันจะทำให้
เกิดโรคภัยต่าง ๆ นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ตรวจตราว่าเกิดสิ่งร้ายอันใดขึ้นกับบุคคลในครอบครัวและผู้อื่น กล่าวคือ
เมื่อมีคนไม่สบายในบ้านเรือน จะทำพิธีหาสาเหตุโดยเสี่ยงทายจากหม้อหนึ่ง

การทรงผีหม้อหนึ่ง ผู้ที่ทำหน้าที่ต้องเป็นผู้หญิงเท่านั้น จะต้องสืบทอดสายเลือด เมื่อมีการทรงนั้นจะนำ
น้ำเต้าและไข่ขาวมาผูกกับไม้คานให้เป็นรูปคน เขียนหูเขียนตา จมูก ใส่เสื้อผ้า แล้วนำข้าวสารใส่กระดัง

การทรงผีหม้อหนึ่ง

ผีกะผีท่า คือ ผีไม่มีญาติ หรือสัมภเวสีต่าง ๆ ที่คอยมารังควานทำร้ายชาวบ้าน เมื่อเจ็บป่วยหมอจะทำหน้าพิธีเสี่ยงทายและจะให้น้ำของเซ่นไหว้ ตามที่ผลเสี่ยงทายออกมา

ผีครู คือ ผีครูบาอาจารย์ ซึ่งมีหน้าที่ปกป้องรักษาศิษย์ ผู้เรียนคาถา เวทมนตร์ต่าง ๆ

ศาสนา/ลัทธิ

แรกเริ่มคนไทลื้อนับถือผีบรรพบุรุษ ก่อนที่จะหันมานับถือพุทธศาสนา โดยชาวไทลื้อนับถือพุทธศาสนา นิกายเถรวาท

ความเชื่อของไทลื้อ

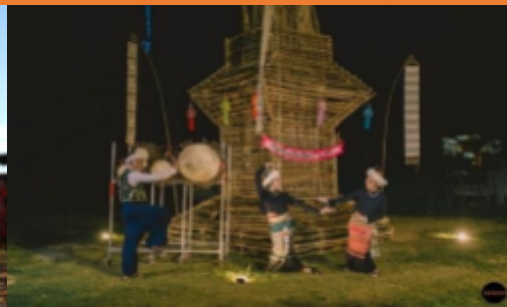
ความเชื่อของไทลื้อ แบ่งออกเป็น 5 ลักษณะ ดังนี้

1. ความเชื่อทางพุทธศาสนา ถือการทำบุญเป็นหลัก และการไปประกอบพิธีทางพระพุทธศาสนาที่วัด เช่น รับศีล ฟังเทศน์ และความเชื่อทางพระพุทธศาสนายังเป็นตัวกำหนดประเพณีที่สำคัญ เช่น ประเพณีตั้งธรรมหลวง ประเพณีสงกรานต์ เป็นต้น
2. ความเชื่อเรื่องบาปบุญ โดยเชื่อว่าการทำบุญเป็นการสะสมผลบุญไว้ในชาติภพหน้า ส่วนบาปนั้น ควรหลีกเลี่ยงและละเว้น ไทลื้อมีพิธีกรรมเกี่ยวกับการไถ่บาป เช่น การบวชเพื่อไถ่บาป การปล่อยสัตว์ และการอุทิศส่วนบุญส่วนกุศล
3. ความเชื่อเกี่ยวกับเรื่องขวัญและวิญญาณ โดยเชื่อว่าคนเรามีขวัญอยู่ในตัว 32 ขวัญ หากทำให้ขวัญตกใจหรือขวัญหาย จะทำให้ป่วยเป็นไข้ ต้องให้หมอสู่วิญญาณมาทำพิธีเรียกขวัญ เก็บขวัญ
4. ความเชื่อทางไสยศาสตร์ คาถาอาคม โชคลางของขลัง การสะเดาะเคราะห์ การสืบชะตา และโหราศาสตร์
5. ความเชื่อเรื่องภูตผีเทวดา สิ่งศักดิ์สิทธิ์ และสิ่งที่อยู่เหนือธรรมชาติ ไทลื้อเชื่อว่ามีผีบรรพบุรุษคอยปกป้องรักษาลูกหลานให้อยู่อย่างมีความสุข พิธีกรรมที่สักการะผีที่เก่าแก่

ดนตรี/นาฏศิลป์/การเล่นพื้นบ้าน

การละเล่นชนไก่

การฟ้อนไทลื้อ

การฟ้อนนางนก

7.ดนตรี/นาฏศิลป์/การเล่นพื้นบ้าน

ดนตรี

เครื่องดนตรีที่พบคือ “ปี่น้ำเต้า” เครื่องดนตรีในการ “ขับลื้อ” เพลงขับลื้อมีความคล้ายคลึงกับโคลงสี่สุภาพของไทยภาคกลาง คือ 1 บทมี 4 บาท บาทหนึ่งมี 2 วรรค วรรคละ 8 คำโดยมักจะขึ้นต้นเพลงว่า “เจ้าเหยเจ้าเอ๋ย....บัดเดี๋ยววันนี้” ในอดีตการขับลื้อใช้เพื่อความบันเทิงและสำหรับหนุ่มสาวใช้ร้องโต้ตอบเกี่ยวพาราสีกัน

จังหวะของดนตรีไทลื้อเป็นจังหวะช้าในช่วงเกริ่นการขับลื้อ จังหวะปานกลางในช่วงของการขับลื้อ ท่วงทำนองมีเสียงหลัก 5 เสียงคือ C D E G A เสียงประสานดนตรีในบทขับลื้อ ปี่ลื้อเป็นเครื่องดนตรีในการเดินทำนองประสานเสียงประกอบกับคำร้องตลอดเพลงเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ดนตรีของชาวไทลื้อ การขับลื้อจะมีหน้าที่ไปแสดงในงานประเพณีที่สำคัญ เช่น งานแต่งงาน งานขึ้นบ้านใหม่ งานบวชลูกแก้ว งานสงกรานต์ และเพื่อการท่องเที่ยว บทบาทหน้าที่ดนตรีของชาวไทลื้อในด้านคุณธรรมจริยธรรม ในบทเพลงกล่าวถึงการใช้ชีวิต คำอวยพรต่าง ๆ ซึ่งล้วนแล้วแต่สอดแทรกแนวคิด วิธีคิด สิ่งที่ดี เพื่อเพิ่มเติมเกิดเป็นความรู้ที่สำคัญในบทบาทหน้าที่ด้านคุณธรรมจริยธรรม ดนตรีของชาวไทลื้อในสังคมมีหน้าที่รับใช้งานบุญประเพณีต่าง ๆ

ปี่น้ำเต้า

นาฏศิลป์ ฟ้อนไทลื้อ

การฟ้อนไทลื้อเป็นศิลปะอีกแขนงหนึ่งสิ่งที่ยังบอกถึงวิถีวัฒนธรรมไทลื้อซึ่งการฟ้อนไทลื้อเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น บ่งบอกถึงวิถีชีวิตความเป็นอยู่ของชาวไทลื้อ แต่ปัจจุบันการฟ้อนไทลื้อเริ่มจางหายไป หากผู้ที่สืบทอดวัฒนธรรมเหล่านี้ได้ยาก เยาวชนแกนนำจึงอยากร่วมสืบสานการฟ้อนไทลื้อนี้ให้คงอยู่ต่อไป

การฟ้อนไทลื้อ

ฟ้อนนางนก

การฟ้อนนางนกเป็นการฟ้อนของไทลื้อ เป็นศิลปะการแสดงของชาวลื้ออันเกี่ยวเนื่องกับความเชื่อในพุทธศาสนา เลียนแบบลีลาการฟ้อนรำของสัตว์ป่าหิมพานต์รับเสด็จพระพุทธเจ้าที่เสด็จลงมาจากสวรรค์ชั้นดาวดึงส์เมื่อครั้งเสด็จโปรดพุทธมารดา และมาจากวรรณกรรม เจ้าสุธนกับนางมโนราห์ เรื่องย่อ ๆ เล่าว่า ก่อนนางมโนราห์จะโดนเผ่าไฟ นางขอเอาหางและปีกใส่เพื่อฟ้อนรำก่อนที่จะฆ่านาง เมื่อนางได้ปีกและหางแล้ว นางก็ฟ้อนเป็นแม่เป็นลาย และค่อย ๆ ขยับห่างจากขุนหาญอาชญา แลไพร่เมิง และสะยองเหาะขึ้นก้างหวา อ้าลา เจ้าสุธน

การฟ้อนนางนก

การขับลื้อ

ขับลื้อ คือ การขับร้องเพลงชนิดหนึ่งของชาวไตลื้อ ที่ต้องใช้ไหวพริบในการคิดบทร้องทันทีทันใด หรือนำเอาเรื่องราวในพระพุทธศาสนา เรื่องราวของการเล่าเรื่องประเพณีวัฒนธรรมดั้งเดิมของชาวไตลื้อในรอบปี วิถี

การดำเนินชีวิต หรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำมาหากิน ทั้งนี้ การขับลื้อจะขับร้องร่วมกับเครื่องดนตรีประเภทเป่า หรือที่เรียกว่า ปี่ลื้อ อีก 1 เล่า ประวัติความเป็นมาของการขับลื้อ เป็นเรื่องราวการบอกเล่าสืบทอดกันมาเป็นตำนานเรื่องการขับลื้อเพื่อขับไล่ผี

“การขับลื้อ”ตามตำนานในนิทานพื้นบ้านเล่าว่า ในสมัยพระเจ้าสิหนิฟ้า มีผีหลวงมาเกาะในวิหารทำให้ชาวไทลื้อไม่สามารถเข้าไปทำบุญฟังธรรมในวิหารได้เนื่องจากกลัวอันตรายจากตัวผี เจ้าสิหนิฟ้าจึงประกาศหาผู้ที่มีความสามารถในการขับไล่ผี ในครั้งนั้นมีทั้งชาวไทจีน ไทยอง ไทใหญ่ สมัครเข้ามาขับไล่แต่ก็ไม่สำเร็จ จนกระทั่งมีช่างขับที่เป็นชาวไทลื้อมาขับร้องโดยใช้เป่าคโลอการขับ จนสามารถขับไล่ผีออกไปจากวิหารได้

พระเจ้าสิหนิฟ้าจึงมอบรางวัลให้กับช่างขับชาวไทลื้อที่สามารถขับไล่ผีได้ เป็นทองคำหนัก 1 บาท และเรียกการขับร้องนี้ว่า “ขับลื้อ” ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา และมีเริ่มมีการสืบทอดการขับลื้อเรื่อยมาโดยเชื่อว่าการขับลื้อนี้มีการต้นกำเนิดมาไม่น้อยกว่าร้อยปี และพบเห็นการแสดงการขับลื้อมานานตั้งแต่บรรพบุรุษเมื่อครั้งอาศัยอยู่ที่สิบสองปันนา หรือเมืองยอง ขับเล่นกันเป็นเรื่องธรรมดา เมื่อมีกิจกรรมงานสำคัญในหมู่บ้านช่างขับเหล่านี้จะได้รับเชิญไปขับแสดงความยินดีหรือขับเพื่อสร้างเสริมความรื่นเริงในหมู่บ้านเสมอ การขับลื้อ เป็นการขับที่มีการคิดเนื้อร้องโดยฉับพลัน หลักการสัมผัสของคำร้องจะเป็นไปอย่างไม่ตายตัว บทคำหรือคำขับ เป็นคำประพันธ์ที่คล้ายกับร้อย ใช้บรรยายเรื่องราวให้คล้องตามบังคับสัมผัสต่าง ๆ กันไปทุกวรรค ไม่กำหนดสั้นยาว ขึ้นอยู่กับเนื้อความที่แต่ง ไม่มีการกำหนดกฎเกณฑ์ไว้ว่าจะต้องมีกี่วรรค มีกี่คำแต่ลักษณะของการส่งสัมผัสจะส่งคำท้ายวรรคต้นไปยังคำหนึ่งคำใดในวรรคต่อไป คำขับจะไพเราะด้วยถ้อยคำที่นำมาเรียบเรียง ไม่มีบังคับเอก โท อันใด ลักษณะทางทำนองของการขับลื้อ ถือเป็นองค์ประกอบสำคัญยิ่งในการขับลื้อ โดยทำนองหลักอยู่ที่ทำนองขับ ส่วนเสียงปีจะช่วยในการยึดระดับเสียงทำนอง จากนั้นจะสามารถเปลี่ยนเนื้อร้องไปได้เสมอ ๆ หรือที่นิยม เรียกว่า “ร้อยเนื้อทำนองเดียว”

การขับลื้อ

การละเล่นพื้นบ้าน

การละเล่นพื้นบ้านของชาวไทยลื้อ เป็นการละเล่นที่หาอุปกรณ์ได้ง่าย ๆ ส่วนใหญ่คล้ายกับการละเล่นของชาวพื้นเมืองท้องถิ่นอื่น การละเล่นของไทยลื้อมีทั้งการละเล่นของเด็กและผู้ใหญ่ เช่น ก๊อบก๊อบ โกงกาง ฟ้อนเจิง ป่ากอน เป็นต้น

การโยนหมากกอนหรือป่ากอน โดยผู้หญิงจัดทำหมากกอนแล้วโยนไปให้ผู้ชาย แล้วผู้ชายจะเอากำนัลผูกติด หมากกอนโยนกลับมาให้ผู้หญิง

หมากกอนหรือป่ากอน

การโยนลูกบอลลอดห่วง ซึ่งเป็นการละเล่นพื้นเมืองที่ได้สืบทอดต่อกันมาหลายชั่วคน ตั้งแต่การจัดทำเสาไม้ ห่วงและลูกบอลตลอดจนเทคนิคการโยนลูกบอล และคนที่โยนลูกบอลลอดห่วงเป็นคนแรกถือได้ว่าเป็นคนที่โชคดีที่สุด

การโยนลูกบอลลอดห่วง

การชักกระบองไม้ โดยผู้ที่แพ้จะถูกลูกศรน้ำเพื่อขบไล่สิ่งชั่วร้ายและขอพรความเป็นสิริมงคล

การละเล่นชนไก่

การละเล่นชนไก่

บรรณานุกรม

- งานมหรหรรษาชาติพันธุ์ล้านนาตะวันออก. (2557). ชนชาติพันธุ์ไทลื้อ. สืบค้นจาก <http://www.hugchiangkham.com/ชนชาติพันธุ์ไทลื้อ-1/>
- ฐานันท์ เครือระยา. (2563). ไทลื้อ. สืบค้นจาก <https://art.culture.cmu.ac.th/Lanna/articleDetail/1256>
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้. ประเพณีของไทลื้อ. สืบค้นจาก <http://lanna.mju.ac.th/>
- ศูนย์เรียนรู้ชาติพันธุ์ไทในล้านนา สถาบันวิจัยสังคม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2561). ไทลื้อ. สืบค้นจาก <http://site.sri.cmu.ac.th/~lelc/index.php/2015-11-18-16-02-20>
- สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดพะเยา. (2557). ไทลื้อ. สืบค้นจาก <http://www.sri.cmu.ac.th/~lelc/index.php/2015-11-18-16-02-20>
- อานรรักษ์ สาแก้ว, และ พระมหาธนกร สุภวโส. (2563, มกราคม - เมษายน). ประวัติความเป็นมาของปอย-ส้างลอง. วารสารวิทยาลัยสงฆ์ นครลำปาง. ๙(๑)

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

ที่ ๑๑๕ /๒๕๖๖

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำองค์ความรู้ด้านชาติพันธุ์ และยกร่าง
กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามโครงการรักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด ปีงบประมาณ ๒๕๖๖

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ ได้คำนึงถึงการผลิตเยาวชนที่มีความตระหนักรู้จักท้องถิ่นของตน สามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม รวมถึงวางแผนวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามที่สืบทอดกันมา จึงได้จัดทำโครงการรักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด เพื่อรวบรวมข้อมูลสารสนเทศของท้องถิ่น รวบรวมไว้ในระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (database) จัดทำกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นเพื่อให้สถานศึกษานำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นไปจัดประสบการณ์ในหลักสูตรท้องถิ่นของสถานศึกษาตามบริบทของสถานศึกษาต่อไป เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุตามวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ โดยจะจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำองค์ความรู้ด้านชาติพันธุ์ ยกร่างและวิพากษ์กรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามโครงการรักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด ในวันที่ ๒๐ - ๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖ และวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานยกร่างกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามโครงการรักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด ปีงบประมาณ ๒๕๖๖ ดังนี้

๑. คณะกรรมการอำนวยการและกำกับติดตาม มีหน้าที่ดูแล ให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ สนับสนุนให้การดำเนินงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยปฏิบัติหน้าที่พิเศษ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษาเพื่อช่วยเหลือให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาการดำเนินงานตามโครงการ ประกอบด้วย

๑.๑ นายเรืองยศ ปันศิริ	ผอ.สพป.ชม.๓	ประธานกรรมการ
๑.๒ นางสาวพรทิพย์ ทวีวัฒนโสภ	รอง ผอ.สพป.ชม.๓	รองประธานกรรมการ
๑.๓ นางสาวพัชรีดา สำนักเนตร	ผอ.กลุ่มนิเทศฯ สพป.ชม.๓	กรรมการ
๑.๔ นางสาวลักการะ ทนชัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑.๕ นางรัชณี อุดทา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑.๖ นางสาวศิวาณัฐ ใจสัตย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑.๗ นางสาวศรัณย์พัชร สิงห์ใจ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑.๘ นางศิริภัสสร ศิริวงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑.๙ นายเจษฎา ก้องสาคร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๑.๑๐ นางพรกมล ชิตราชูร์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๑.๑๑ นางอลิสตรา อ่อนอืด	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๑.๑๒ นางสาวอรณัษฐา เดชะวงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ

๑.๑๒ นางสาวกัญญาณัฏ์ อินตะปัญญา...

- ๒ -

๑.๑๒ นางสาวกัญญา อินต๊ะปัญญา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๑.๑๓ นายวรกันต์ ศรีวิชัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๑.๑๔ นางสาวนิภาพรรณ สิงห์คำ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๑.๑๕ นางสุนิตา คำเงิน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ

๒. คณะกรรมการดำเนินงานจัดทำองค์ความรู้ด้านชาติพันธุ์ ยกร่างและวิพากษ์กรอบ
สาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามโครงการรักถิ่นฐานผูกพันบ้านเกิด มีหน้าที่ เป็นวิทยากรประจำกลุ่ม วางแผน/
 ออกแบบการจัดทำรูปเล่ม เป็นกองบรรณาธิการกิจในการดำเนินงาน และรายงานผลการดำเนินงานให้
 ผอ.สพป.ชม.๓ ทราบถึงปัญหา อุปสรรค ที่อาจเกิดจากการดำเนินการตามโครงการฯ ต่อไป ประกอบด้วย

๒.๑ นางสาวพรทิพย์ ทวีวัฒนโสภ	รอง ผอ.สพป.ชม.๓	ประธานกรรมการ
๒.๒ นางสาวพัชรिता ลำนักเนตร	ผู้อำนวยการกลุ่มนิเทศฯ	รองประธานกรรมการ
๒.๓ นางสาวลักการะ ทนันทชัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๒.๔ นางรัชณี อุดทา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๒.๕ นางสาวศิพณัฐ ใจสัตย์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๒.๖ นางสาวศรัณย์พัชร สิงห์ใจ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๒.๗ นางศิริสสร ศรีอาจค์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๒.๘ นายเจษฎา ก้องสาคร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๒.๙ นางพรกมล ชัดราษฎร์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๒.๑๐ นางอลิสตรา อ่อนอด	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๒.๑๑ นางสาวอรณัชชา เตชะวงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๒.๑๒ นางสาวกัญญา อินต๊ะปัญญา	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๒.๑๓ นายวรกันต์ ศรีวิชัย	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๒.๑๔ นางสาวนิภาพรรณ สิงห์คำ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๒.๑๕ นายสุพินันท์ กันทะวงศ์	รองผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านห้วยคอกหมู	กรรมการ
๒.๑๖ นางศิริณี บุญเกิด	ครูชำนาญการพิเศษ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว	กรรมการ
๒.๑๗ นางพัชราภรณ์ วิเศษคุณ	ครูชำนาญการ โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว	กรรมการ
๒.๑๘ นายวัชร ปางจันทร์	ครู โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว	กรรมการ
๒.๑๙ นางสาวกรรณัฐ สุวรรณวงศ์	ครู โรงเรียนเทพศิรินทร์ ๙	กรรมการ
๒.๑๙ นางสุนิตา คำเงิน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการและเลขานุการ

๓. คณะกรรมการฝ่ายจัดทำองค์ความรู้ด้านชาติพันธุ์เพื่อจัดทำสาระการเรียนรู้ท้องถิ่น
 มีหน้าที่ ดำเนินการสังเคราะห์ข้อมูลชาติพันธุ์ในเขตท้องที่ สพป.ชม.๓ รวบรวมเป็นหนังสือองค์ความรู้ด้านชาติพันธุ์
 ในวันที่ ๒๐-๒๑ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมเคียงศิรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่
 เขต ๓ ประกอบด้วย

อำเภอฝาง

๑. นางสาวขวัญดารินทร์ วาริณพัชร	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านเหมืองแร่
๒. นายณรงค์ อินดี	ครู	โรงเรียนบ้านต้นผึ้ง

๓. นางสาวทยานิจ...

- ๓ -

๓. นางสาวทยาจิจ เยสุวรรณ์	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านปาง (ผาง)
๔. นางสาวหิรัญญา อินทร์ศิริ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านหัวฝาย (ผาง)
๕. นางสาวนภาพร ยาสมุทร	ครู	โรงเรียนบ้านโป่งน้ำร้อน
๖. นางชนิตากร คุณา	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านห้วยบอน
๗. นางสาวภรณ์ทิรา ศรีใจ	ครู	โรงเรียนบ้านแม่ใจ
๘. นางจุฑามณี กันธะ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านห้วยเอียน
๙. นางสาววีรยา ชุ่มใจ	ครู	โรงเรียนบ้านศรีดอนชัย
๑๐. นางพิชญ์สินี ทรงศรี	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านเวียงผาง
๑๑. นางพิพากษา หับโธสง	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านโป่งถ้ำ
๑๒. นางสาวสุณิ อินจันทร์	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านสันทรายคองน้อย
๑๓. นางสาวประไพ ธิมา	ครู ค.ศ๒	โรงเรียนบ้านขอบด้ง
๑๔. นางสาวสุภาภรณ์ บุตรดีวงศ์	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านลาน
๑๕. นางสาวอัมพิกา หล่อใจ	ครู	โรงเรียนบ้านหัวนา
๑๖. นางมีทนา รุ่งแจ้ง	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านเวียงหวาย
๑๗. นางพิชชา मुखแก้ว	ครู	โรงเรียนบ้านหนองขวาง
๑๘. นางสาววรัญญา ผาลัย	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านม่อนปิ่น
๑๙. นายภัทรธร คุณยศยิ่ง	ครู	โรงเรียนบ้านห้วยหมากเหลี่ยม
๒๐. นางสาวบันดดา ทิพย์เนตร	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านม่วงชุม
๒๑. นางสาวมนธินี ศรีหล้า	ครู	โรงเรียนบ้านเด่นใหม่
๒๒. นางสาวไพบรียักษ์ ดวงแก้ว	ครู	โรงเรียนบ้านสันต้นเปา
๒๓. นางสาวพัชรินทร์ เตาะแบ	ครู	โรงเรียนบ้านสันม่วง
๒๔. นายอนุศิษฐ์ ปัญเชื้อ	ครู	โรงเรียนบ้านดงปลาน
๒๕. นางสาวธิดารัตน์ แสนปัญญา	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านแม่ข้า
๒๖. นางสาวอติยา วงศ์ศา	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านโป่งนก
๒๗. นายปฏิฐวัฒน์ เพ็ญเพชร	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านแม่คะ
๒๘. นางสาวพิชญา คำหอม	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านห้วยไคร้ (ผาง)
๒๙. นายสงกรานต์ กาวีโล	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านปางบอย
๓๐. นางสาวปภมวัน พึ่งเพระ	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านแม่องกลาง
๓๑. นางสาวจาพิณพัณธ์ อินต๊ะแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านยาง
๓๒. นางสาวสร้อยนรินทร์ คุมคำ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านทุ่งหลุก
๓๓. นางปิยะนุช วิราศรี	ครูชำนาญการ	โรงเรียนวิรุณหเทพ
๓๔. นางสาววริศรา ยะเรื่อน	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านห้วยหอม
๓๕. นายกุลธร ดอนแก้ว	ครูชำนาญการ	โรงเรียนเทพศิรินทร์ ๙ ฯ
๓๖. นางณิชานาฏ กันธวรรณ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนเจ้าแม่หลวงอุบลรัตน์ ๑
๓๗. นางสาวอัญชลี วงศ์จุมปู	ครู	โรงเรียนบ้านหลวง
๓๘. นางพรรณนพ ลิกกะ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านต้นสำน

๓๙. นางสาวปิ่นทิรา...

- ๔ -

๓๙. นางสาวปิณฑิรา พรหมนุชานนท์	ครูชำนาญการ	โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สุนหลวง
๔๐. นางชาลิณี กุมารแก้ว	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านหนองยาว
๔๑. นางมีทนา ฤทธิโชติ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านปางสัก
๔๒. นางมัลลิกาณั ไซสุ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านแม่สุ่น้อย
๔๓. นางสาวสุภาณี หนีคำ	ครู	โรงเรียนบ้านสันป่าแดง
๔๔. นางสาวสุภาพร กานต์นิตกร	ครูชำนาญการ	โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง
๔๕. นางจตุพร อาศัย	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านห้วยงูกลาง
๔๖. นางธมน สังข์สำราญ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนวัดนันทาราม
๔๗. นางสาวกรรณา สุวรรณสังข์	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านสันทราย
๔๘. นางเกศไพฑูรย์ กันธิยะ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านสันตันตุ้

อำเภอแม่เอย

๑. นายอานภาพ ชัญญาชัย	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านห้วยศาลา
๒. นายณัฐวุฒิ สุธรรม	ครู	โรงเรียนเจ้าพ่อหลวงอุปถัมภ์ ๙
๓. นายฉัตรชัย พรหมมารักษ์	ครู	โรงเรียนกมล-ริยม สุโกศล (บ้านผาใต้)
๔. นางสาวจิราภา คัมภมาตย์	ครู	โรงเรียนตช.ด.ศึกษานารีอนุสรณ์ ๓
๕. นางสาวพัชรี แซ่จ้าว	ครู	โรงเรียนโชติคุณเกษมบ้านเมืองงาม
๖. นายณัฏเอก หมั่นแสง	ครู	โรงเรียนบ้านสุขฤทัย
๗. นางสาววันเพ็ญ เสงข์หล้า	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านท่ามะแกง
๘. นายณัฏสกล ปัญญายศ	ครู	โรงเรียนวัดห้วยน้ำเย็น
๙. นางสาวกุลธิดา คำพา	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านห้วยปู
๑๐. นางสาวอรทัย ชัยเลิศฟ้า	ครู	โรงเรียนไทยทุนบ้านสันตันตุ้
๑๑. นางทิพวรรณ อินสอน	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนตช.ด.ไลออนส์มหาจักร ๘
๑๒. นางสาวภาณุรัตดา ญาศรี	ครู	โรงเรียนเพียงหลวง ๑ ฯ (บ้านท่าตอน)
๑๓. นางสาวทอง กาง	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านหลวง
๑๔. นางสาวภริดา อิ่มใจ	ครู	โรงเรียนโรงเรียนบ้านโละ
๑๕. นางสาวณัฏมานันท์ แก้วอินทร์	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านสันตันหม้อ
๑๖. นางสาวนีย์ พงศ์ประเสริฐสิน	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านปากก้อ
๑๗. นางสาวจันทวรรณ ศรีนวลใหญ่	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านป่าแดง
๑๘. นางจอมศรี ใจอาษา	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านสันปอธง
๑๙. น.ส.ธัญลักษณ์ ธรรมศร	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านห้วยม่วง
๒๐. นางสาวพัชรินทร์ แก้วมะโน	ครู	โรงเรียนศึกษานารีอนุสรณ์ ๒
๒๑. นางสาวจิราภร ก้างออนตา	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนชุมชนบ้านค้าย
๒๒. นางสาวสโรชา สอนศรีนุสรณ์	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านห้วยคอกหมู

๒๓. นางสาวแววดาว...

- ๕ -

๒๓. นางสาวแววดาว สุทธหลวง	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านหนองขี้นกยาง
๒๔. นางสาวณิชา การินทร์	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนศึกษานารีอนุสรณ์ ๑ (บ้านแม่เมืองน้อย)
๒๕. นางสาวสร้อยทับทิม เดชโพธิ์		ครู โรงเรียนบ้านอ่างเต้า
๒๖. นางสาวมนัสนันท์ ไกลมาก	ครู	โรงเรียนประพันธ์-อารีย์หงส์สกุล
๒๗. นางสาวมาลากุล ปันณะราชา	ครู	โรงเรียนบ้านสันป่าเหียว
๒๘. นางสาวณัฐนันท์ สือพรม	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านปางต้นเตื่อ
๒๙. นางนงเยาว์ เพชรคงเทพ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๒ (บ้านเอก)
๓๐. นางสาววิภาดา แก้วคำ	ครู	โรงเรียนบ้านดอนชัย
๓๑. นางสาว ธัญญาทิพย์ ปิงแก้ว	ครู	โรงเรียนบ้านโป่งไธ
๓๒. นายสุกมัยชัย วงศ์เจริญ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านสันป่าข้า
๓๓. นางสาวณพิชญา ทะนันชัย	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนชุมชนบ้านแม่อ่าง
๓๔. นางสาวโสภา สุวรรณ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านห้วยป่าซาง
๓๕. นางพจนิษฐ์ ชัยมูล	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านแม่สาว
๓๖. นางสาวอาภาภรณ์ แก่นการ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านดง

อำเภอไชยปราการ

๑. นางสาวอริยา จารุสิทธิกุล	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านห้วยบง
๒. นางกัลยาณี อินภิชัย	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านปางตา
๓. นายสมบุญณ์ เหล็กผืน	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวัดอรุณาวาส
๔. นางสาวชลธิชา ดวงดี	ครู	โรงเรียนวัดบ้านท่า
๕. นางสาวศิริญา มั่นกันนาน	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านห้วยไผ่
๖. นางสาวพัชรินทร์ อุ้นบ้าน	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านต้นโชค
๗. นายสุรชาติ อุ้นจรัสศักดิ์	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านปงวิทยาธรรม
๘. นางสาวปณัฏฐา อิ่มโอชา	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านสันชัย
๙. นางสาววรรณ มีฉวี	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว
๑๐. นางสาวรพินา คำวงศ์	ครู	โรงเรียนสันติวัฒนา
๑๑. นางสาวสุพรรณษา ศรีมา	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านผาแดง
๑๒. นางวรภากรณ์ อำไพรัตน์	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านแม่ทะลบ
๑๓. นางสาวนริศรา ชุ่มเรือน	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านป่าจั่ว
๑๔. นางสาวศินิรัตน์ आयูยืน	ครู	โรงเรียนบ้านห้วยต้นตอง
๑๕. นายวิทยา หน่อคำ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวัดป่าแดง
๑๖. นางจันทร์จิรา กาหลง	ครู	โรงเรียนบ้านแม่ชี
๑๗. นายวุฒิชัย ยอดศรี	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านถ้ำดับเตา
๑๘. นางสาวสุทธาทิพย์ ชัยทะวี	ครู	โรงเรียนบ้านอ้าย
๑๙. นายภูริทัต สุวราชย์ชมภู	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านหัวฝาย

๒๐. นางขจาริน...

- ๖ -

๒๐. นางชจาริน ดวงพิชัย	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น
๒๑. นางสาววิภาวรรณ ตาทองดีเด่น ครู		โรงเรียนบ้านเวียงผาพัฒนา

อำเภอเชียงดาว

๑. ว่าที่ร.ต.หญิงจุไรรัตน์ จอมเจ้าวัว	ครู	โรงเรียนบ้านถ้ำ
๒. นางสาววิศนี อินทร์ปาน	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านทุ่งหลุก
๓. นายอริวัฒน์ เชื้อนแก้ว	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านเชียงดาว
๔. นายเขาสิต หล่อเถิน	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านดอน
๕. นางราชนิภา กาไชย	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม
๖. นางทริภา แก้วระดี	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านทุ่งละคร
๗. นางสาวบุศรินทร์ กันทา	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านปางแดง
๘. นางสาวพรพรรณ สุอ้าย	ครู	โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว
๙. นายธวัชชัย ปทุมรัตน์นางกูร	ครู	โรงเรียนพัฒนดำนน้ำขุนทอง
๑๐. นางสาวสุนันท์ กองตุม	ครู	โรงเรียนบ้านแม่กอนใน
๑๑. นางจิตติรายี แสงสุวรรณ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านทุ่งข้าวพวง
๑๒. นายกฤษณะ วงศ์ริน	ครู	โรงเรียนแก่น้อยศึกษา
๑๓. นางสาวชุตินันท์ ปัทยา	ครู	โรงเรียนโครงการหลวงแก่น้อย
๑๔. นายธรณินทร์ มโนวรรณ	ครู	โรงเรียนบ้านเมืองนะ
๑๕. นายล้อม เชื้อสายวิบูลย์	ครู	โรงเรียนบ้านแม่ป๋าม
๑๖. นางสาวอำพร ชัยปะละ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านออน
๑๗. นายไชยกร กิตติยาม	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านปางเพื่อง
๑๘. นางสาวกัญญภัทร์ นพรัตน์กุลประเสริฐ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนมิตรผลขอนแก่นเชียงใหม่
๑๙. นายพุดผิงค์ ลิ้มไพรสาณท์	ครู	โรงเรียนบ้านห้วยจะคำน ตชด.อนุสรณ์
๒๐. นางสาวสุปราณี จินใจ	ครู	โรงเรียนบ้านปางมะเยา
๒๑. นางสาวนิตยา ดวงเนตร	ครู	โรงเรียนบ้านวังมะริว
๒๒. นายรัฐพล อินโซสา	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านเมืองคอง
๒๓. นางสาวสุทธิดา เทียนทอง	ครู	โรงเรียนบ้านหนองบัว
๒๔. นางสาวรักชนก ยืนยง	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านใหม่
๒๕. นางสาวสุรี รักประชา	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองงาย
๒๖. นางสาวนิรมัย ไชยวงศ์	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านแม่เนะ
๒๗. นายสุริยัน เหล็กแหลม	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านสบคาบ
๒๘. นายชนานันท์ กันทับ	ครู	โรงเรียนวัดปางมะโอ
๒๙. นางสาวบุณฑริกา บุษผาดิกุล	ครู	โรงเรียนบ้านสันป่าเกี๊ยะ
๓๐. นางสาวสุภัทรีญา กาญจนธีระรักษ์	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวัดจอมศรี
๓๑. นางสาวเพชรรัตน์ พันธุ์สุจิตไทย	ครู	โรงเรียนบ้านแม่เมะ
๓๒. นางสาวลดา หล้าเหลื่อม	ครู	โรงเรียนบ้านแม่ฮ้อยใน
๓๓. นายอภิรักษ์ พรหมชนะ	ครู	โรงเรียนบ้านปาง (เชียงดาว)
๓๔. นางสาวพิชานันท์ โพธิเมือง	ครู	โรงเรียนบ้านอรุโณทัย

๓๕. นางสาวสุดารัตน์...

- ๗ -

๓๗. นางสาวสุภารัตน์ พงษ์ธรรม	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านรินหลวง
๓๘. นายกิตติธน์ จันทร์สงแสง	ครู	โรงเรียนบ้านนาหวาย
๓๙. นางสาวสิรินทรา กำคำ	ครู	โรงเรียนเบญจม ๒ บ้านน้ำรู
๔๐. นายนิพนธ์ ดอกพ้อ	ครู	โรงเรียนดอยสามหมื่น

อำเภอเวียงแหง

๑. นางสาวจรรวรณ์ วงศ์ษา	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านม่วงป้อก
๒. นางกัณฑ์ทัย สุงามูล	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านเปียงหลวง
๓. นางศิริลักษณ์ ทองขำ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านปางป้อ
๔. นางณัฐกฤตา ปูนกลาง	ครู	โรงเรียนรัฐราษฎร์อุปถัมภ์
๕. นางสาววิติภัทร จักรคำ	ครู	โรงเรียนบ้านกองลม
๖. นายกิตติกร คงอินทร์	ครู	โรงเรียนบ้านนามน
๗. นางพัชรี สายผาบ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านจอง
๘. นางสาวพรรษา จันตะคำ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านห้วยไคร้
๙. นางสาววรัญญา พรรณเหล็ก	ครู	โรงเรียนบ้านเวียงแหง

๔. คณะกรรมการยกย่องการสอบการเรียนรู้ท้องถิ่น มีหน้าที่ วิเคราะห์มาตรฐานและตัวชี้วัดของรายวิชาต่างๆตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) โดยกำหนดสาระมาตรฐาน และตัวชี้วัด ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ของให้สอดคล้องกับองค์ความรู้ด้านชาติพันธุ์ที่ได้จัดทำขึ้น ในวันศุกร์ ที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมอังกดอยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ เวลา ๐๘:๐๐ – ๑๖:๓๐ น. ประกอบด้วย

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

๑. นายภูติ นวขุติวงศ์	รองผู้อำนวยการ	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๒ (บ้านเอก)
๒. นายสุรศักดิ์ เลพล	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว
๓. นางสาวสาธิตี ไสวรรณ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น
๔. นางสาวพิชชานันท์ ชัยอัมพรจิตร	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านแม่ปิง
๕. นางสาวนิตดา นิรชานันท์	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวัดนันทาราม

กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์

๑. นางสาวสุณี อินจันทร์	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านสันทรายคองน้อย
๒. นางศรีวรรณ ศรีวิชัย	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น
๓. นายจตุรงค์ สกุลสอน	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านสันตันหม้อ
๔. นางสาวณัฐสุดา พรหมมา	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น
๕. นางจาริน ดวงพิชัย	ครู	โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น
๖. นางสาวสร้อยรัชต์ ยะจอม	ครู	โรงเรียนบ้านทุ่งข้าวพวง

กลุ่มสาระการเรียนรู้...

กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

วิทยาศาสตร์

๑. นางบุญยวีร์ วงศ์สุน	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านสันป่าแดง
๒. นางสาวสุรินทร์รัตน์ ตันธัญญะบุรณ์	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านสันป่าแดง
๓. นางสาวทิพย์สุดา บุญมา	ครู	โรงเรียนบ้านสันป่าแดง
๔. นางสาวอรจิรา มหารัตน์	ครู	โรงเรียนบ้านม่อนปิ่น
๕. นางนันทิษฐา เขนย	ครูชำนาญการ	โรงเรียนชุมชนวัดศรีดงเย็น
๖. นางสาวกมลพรรณ เตือนเพ็ญ	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านแม่จิ

เทคโนโลยี

๑. นางสาวสุนทรี สิงห์ทอง	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านแม่คะ
๒. นายคมสันต์ สมฤทธิ์	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านเวียงผาง
๓. นางสาวปณิธิรา พรหมนุชานนท์	ครูชำนาญการ	โรงเรียนชุมชนบ้านแม่สุ่นหลวง

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

๑. นายสุรพงษ์ จงคำ	รองผู้อำนวยการ	โรงเรียนบ้านหลวง
๒. นางรินนพร บุญชาญ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวัดนันทาราม
๓. นางสาวฐิติอาภา ปิ่นพัด	รองผู้อำนวยการ	โรงเรียนบ้านปางมะเยา
๔. นางสาวหยาดพิรุณ วรรณะศรี	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านม่วงชุม
๕. นางสาวเจนจิรา ไชยวงศ์สิงห์	ครู	โรงเรียนบ้านเชียงดาว
๖. นายปราโมช อุปถัมภ์	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านแม่สาว

กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ

๑. นายประหยัด โกฎแก้ว	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนชุมชนบ้านแม่ฮ้าง
๒. นางธันยารัตน์ ธรรมสุวรรณ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านอ้าย
๓. นางรติรัตน์ ปันมา	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวัดป่าแดง
๔. นางสาวบัวบาน กองราช	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวัดบ้านท่า
๕. นายปิยะ ต๊ะวิชัย	ครูชำนาญการ	โรงเรียนศึกษานารีอนุสรณ์ ๑
๖. นายกฤตภาส ตันแจ้	ครูชำนาญการ	โรงเรียนชุมชนบ้านค้าย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สุขศึกษาและพลศึกษา

๑. นายเสรี คำภีระ	รองผู้อำนวยการ	โรงเรียนเพียงหลวง ๑ (บ้านท่าตอน)ฯ
๒. ว่าที่ร้อยตรีหญิงพิทยา แสงคำมา	รองผู้อำนวยการ	โรงเรียนบ้านแม่กอนใน
๓. นายยุทธนา ไทยเหนือ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านยาง
๔. นางสาวลาวัลย์ ดอนปิน	ครูชำนาญการ	โรงเรียนวัดนันทาราม
๕. นางสาวชุติมา ปันพรหม	ครู	โรงเรียนบ้านห้วยงูกลาง
๖. ว่าที่ร้อยตรีหญิงจริญญา โทปัก	ครู	โรงเรียนเพียงหลวง ๑ (บ้านท่าตอน)ฯ

กลุ่มสาระการเรียนรู้...

กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

๑. นางศิริภาณี บุญเกิด	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว
๒. นางต๋องลักขณ์ ปันผสม	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนเจ้าแม่หลวงอุบลรัตน์
๓. นายสิทธิพันธ์ กำกาศ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านโป่งนก
๔. นายวัชรระ ปางจันทร์	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านใหม่หนองบัว
๕. นายคนธรร ศรีไม้	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านต้นโชค
๖. นางสาวอมรรัตน์ คำหมื่น	ครูผู้ช่วย	โรงเรียนบ้านทุ่งข้าวพวง

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

๑. นางสาววิไลวรรณ แซ่มา	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านเวียงผาง
๒. นายไกรวิชญ์ ผลบุญ	ครูชำนาญการ	โรงเรียนไทยรัฐวิทยา ๑๒ (บ้านเอก)
๓. น.ส.ศศิธร สันใจ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านป่าแดง
๔. นางเตือนใจ ปัญญาธรรม	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวัดศรีบุญเรือง
๕. นางณัฐสินี จิตติภัทรพลหาญ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวัดป่าแดง
๖. นายเอกรินทร์ ไชยปิ่น	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านหลวง(ผาง)

ระดับปฐมวัย

๑. นางสาวเมธาวี เชื้อสาย	ครูชำนาญการ	โรงเรียนบ้านเวียงผาง
๒. นางสาวจันทิรา อุดมา	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านสันป่าเหี้ยว
๓. นางนตยา โกเสนตอ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวัดบ้านท่า
๔. นางสาวอมรรัตน์ มหาวรรณ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านเชียงดาว
๕. นางพัชรี สายผาบ	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านจอง

๕. คณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีหน้าที่ ประเมินความเหมาะสม สอดคล้องด้านเนื้อหาของ องค์ความรู้ด้านชาติพันธุ์ และกรอบสาระการเรียนรู้ท้องถิ่นตามมาตรฐานและตัวชี้วัดของรายวิชาต่างๆตาม หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐) ประกอบด้วย

๕.๑ ผศ.ดร.ลำไย สีหามาศย์	วิทยาลัยการศึกษา	มหาวิทยาลัยพะเยา
๕.๒ ดร.วสันต์ สรรพสุข	วิทยาลัยการศึกษา	มหาวิทยาลัยพะเยา
๕.๓ ดร.เพ็ญวิภา พรหมสุวรรณ	ข้าราชการบำนาญ	สพป.เชียงใหม่ ๓
๕.๔ นางวรลักษณ์ อุดมทรัพย์	ผู้อำนวยการเชี่ยวชาญ	โรงเรียนบ้านเวียงหวาย
๕.๕ ดร.วิภาดา วีระกุล	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านรินหลวง
๕.๖ ดร.เจตนิพัทธ์ ครอบคอบ	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านเวียงผาง
๕.๗ ดร.พงศ์ธัญญ์ ณ เชียงใหม่	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนบ้านแม่สาว
๕.๘ นางสาวสายฝน ธงนำชัยเลิศ	ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนวิรุณเทพ
๕.๙ นายทองสุข สมบูรณ์	ครูชำนาญการพิเศษ	โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์
๕.๑๐ นายปิยะพงษ์ มอญแสง	ครูชำนาญการ	โรงเรียนฝางชนูปถัมภ์

๖. คณะกรรมการ...

- ๑๐ -

๖. คณะกรรมการฝ่ายการเงินและพัสดุ มีหน้าที่ เบิกจ่ายเงินงบประมาณให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย ประกอบด้วย

๖.๑ นางสาวกิตติ นาน	ผอ.กลุ่มบริหารงานการเงินฯ ประธานกรรมการ
๖.๒ นางสาววาสนา อุ่นบุญตัน	นักวิชาการพัสดุปฏิบัติการ รองประธานกรรมการ
๖.๓ นางสาววันดา เพียรชนะ	พนักงานราชการ กรรมการ
๖.๔ นางวรินทร์ เต๋จ๊ะนั้ง	พนักงานราชการ กรรมการและเลขานุการ

๗. คณะกรรมการฝ่ายธุรการ มีหน้าที่ เก็บรวบรวมเอกสาร จัดพิมพ์รายงานและเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗.๑ นางสาวจินดา คำเงิน	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ ประธานกรรมการ
๗.๒ นางสาวหทัยวรรณ สิงห์ใจ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ รองประธานกรรมการ
๗.๓ นายเจษฎา ก้องสาคร	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ กรรมการ
๗.๔ นางสาวอรอนัชชา เตชะวงศ์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ กรรมการ
๗.๕ นางพรกมล ชัดราษฎร์	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ กรรมการ
๗.๖ นางอลิสตรา อ่อนอิด	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ กรรมการ
๗.๗ นางสาวนิภาพรรณ สิงห์คำ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ กรรมการ
๗.๘ นายเกรียงไกร เทพมา	อัตราจ้าง กรรมการ
๗.๘ นางสาวจุฑารัตน์ ก้องคำ	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน กรรมการและเลขานุการ
๗.๙ นางสาวเบญจมาศ ผิวผุด	พนักงานพิมพ์ดีด กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๘. คณะกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ บันทึกภาพการดำเนินงานกิจกรรมและประชาสัมพันธ์กิจกรรมในรูปแบบต่างๆ อาทิ จัดหมายข่าว เว็บไซต์ของ สพป.ชม.๓

๘.๑ นายเจษฎา ก้องสาคร	ศึกษานิเทศก์ ชำนาญการ ประธานกรรมการ
๘.๒ นายรัตนพล บุญชู	พนักงานราชการ รองประธานกรรมการ
๘.๓ นายเกรียงไกร เทพมา	อัตราจ้าง กรรมการ
๘.๔ นายดนัย แป้นทองคำ	อัตราจ้าง กรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการทุกฝ่ายปฏิบัติหน้าที่ด้วยความตั้งใจ และเสียสละ เพื่อให้การดำเนินงานเกิดความเรียบร้อย ถูกต้อง บรรลุวัตถุประสงค์ และเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๐ เดือน มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเรืองยศ ปันศิริ)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓

